

Állatkísérleti Tudományos Etikai Tanács

National Scientific Ethical Committee on Animal Experimentation

1024 Budapest, Keleti Károly u. 24., e-mail: atet@nebih.gov.hu

Jelentés az Állatkísérleti Tudományos Etikai Tanács (ÁTET) 2025-ös működéséről

2025-ben az ÁTET 13 ülést tartott (a rekordszámú kérelem miatt áprilisban egy pótülést is be kellett iktatni), ezen összesen 291 állatkísérleti kérelmet bírált el. Ebből 69 beadványt értékeltünk „nem engedélyezhetőnek”, 2 kérelem pedig nem engedélyköteles projektet írt le, ezek kizárólag szervdonor felhasználások voltak. Az engedélyezett projektek közül 62-öt (28%) jelölt ki a Tanács visszamenőleges értékelésre, mert a projekt „súlyos” besorolású kísérletet tartalmazott (60) vagy főmőlsőkön végeztek (2). Ez utóbbiak enyhe és mérsékelt besorolásúak voltak. A nem szakmai összefoglalót 144 esetben találtuk javítandónak, és írtuk elő módosítását; ez az engedélyezett kérelmek 65 %-a!

Az összkérelemszám újra növekedésnek indult az előző évi csökkenést követően.

A „nem engedélyezhető” szakvélemények a kérelmek nem kielégítő információtartalma miatt születettek, azaz a kérelmező nem adta meg a kormányrendelet mellékletében megkövetelt adatokat. Emiatt nem volt lehetséges a kísérletek súlyossági besorolása és a projekt ártalom-haszon elemzése sem, melyek a jogszabályok által előírt követelményei a projektértékelésnek. A 24%-os visszautasítási arány, sajnos, jelentős növekedést jelent a 2024-es értékhez (16%) képest,

A nem megfelelő nem szakmai összefoglalók aránya lényegében a tavalyival egyező maradt. Ennek fő okai továbbra is egyrészt a túlságosan szakmai nyelvezet használata, másrészt az újfajta, kötelezően használandó EU-s templát ártalomtáblázatának nem megfelelő kitöltése voltak. Gyakran a táblázatot akkor is módosítani kellett, ha az ÁTET kevesebb számú állatot engedélyezett, vagy megváltoztatta egyes kísérletek súlyossági besorolását.

2025-ben az ÁTET 32 projekt visszamenőleges értékelését végezte el. Hét esetben nem volt elfogadható az értékelés ezek újrabenyújtását kértük. A jellemző probléma az volt, hogy a kérelmezők nem adtak kellő információt az egyes egyedeket ért tényleges ártalomról.

A jogszabályban nevesített egyéb feladatok közül tanácsadás keretében a testület számos állásfoglalást adott ki a felhasználók megkeresésére éppúgy, mint hatósági kérésekre. A nemzetközi kapcsolattartás keretében az ÁTET elnöke részt vett a FELASA kongresszuson (a szervezők a nemzeti bizottságok egy-egy képviselőjét meghívták a konferenciára).

2025-ben az ÁTET két állatkísérleti tanfolyam (Állatorvostudományi Egyetem magyar és angol nyelvű) akkreditációját folytatta le.

Az elektronikus kérelem-feldolgozási rendszer kiépítése 2025-ben sem haladt előre. A rendszer hiánya, sajnos, nagymértékben hátráltatja a Tanács munkáját, és jelentős adminisztratív többlet terhet ró az ÁTET tagjaira.

Budapest, 2026. január 13.

Dr. Gyertyán István
ÁTET elnök